



Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

6. Vtrum aliquis possit baptizari sub hac forma, ego te baptizo in nomine
Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

ARTICVLVS VI.

Vtrum in nomine Christi possit dari baptismus.

AD SEXTVM sic proceditur. Videtur, quod in nomine Christi possit dari baptismus. Sicut enim una est fides, ita est unum baptismus, ut dicitur Ephes. 4. sed Act. 8. dicitur, quod in nomine Christi baptizabantur uiri & mulieres, ergo etiam nunc potest dari baptismus in nomine Christi.

¶ 2 Præter Ambr. * dicit, si Christum dicas, & Patrem a quo unctus est, & ipsum, qui unctus est Filium, & Spiritum sanctum, quo unctus est, designasti: sed in nomine trinitatis potest fieri baptismus, ergo & in nomine Christi. ¶ 3 Præter Nicolaus Papa * ad consulta Bulgarorum respondens, dicit, qui in nomine sanctæ trinitatis, vel tantum in nomine Christi (sicut in Act. apostolorum legitur) baptizati sunt (unum quippe idemque est, ut sanctus ait Ambr.) rebaptizari non debent. Rebaptizaretur autem, si in hac forma baptizati, sacramentum baptismi non reciperent. ergo potest conferri baptismus in nomine Christi sub hac forma, ego te baptizo in nomine Christi.

SED CONTRA est, quod Pelagius Papa * scribit Gaudentio episcopo, si hi qui in locis dilectionis tuæ uicinis commorari dicuntur, se solummodo in nomine domini baptizatos fuisse contententur sine cuiuscumque dubitationis ambiguo, eos ad fidem catholicam uenientes, in sanctæ trinitatis nomine baptizabis. Dimidius etiam dicit * in lib. de Spiritu sancto, licet quis possit existere mentis alienæ, qui ita baptizare conetur, ut unum de prædictis nominibus (scilicet trium personarum) prætermittat, tamen sine perfectione baptizabit.

RESPON. Dicendum, quod (sicut supra dictum est) sacramenta habent efficaciam ab institutione Christi. Et ideo si prætermittatur aliquid eorum, quæ Christus instituit circa aliquod sacramentum, efficaciam caret, nisi ex speciali dispensatione eius, qui uirtutem suam sacramentis non alligauit. Christus autem instituit sacramentum baptismi dari cum inuocatione trinitatis.

Et ideo quicquid desit ad plenam inuocationem Trinitatis, tollit integritatem baptismi. Nec obstat quod in nomine unius personæ intelligitur alia (sicut in nomine patris intelligitur

igitur Filius) aut quod ille qui nominat unam solam personam, potest habere rectam fidem de tribus, quia sicut ad sacramentum requiritur materia sensibilis, ita & forma sensibilis: unde non sufficit intellectus uel fides trinitatis ad perfectionem sacramenti, nisi sensibilibus uerbis trinitas exprimitur: unde & in baptismo Christi (ubi fuit origo sanctificationis nostri baptismi) affuit trinitas in sensibilibus signis, scilicet Pater in uoce, Filius in humana natura, Spiritus sanctus in columba.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod ex speciali Christi reuelatione Apostoli, in primitiua ecclesia in nomine Christi baptizabantur: ut nomen Christi (quod erat odiosum iudeis & gentilibus) honorabile redderetur per hoc, quod ad eius inuocationem spiritus sanctus dabatur in baptismo.

AD SECUNDVM dicendum, quod Ambr. assignat rationem, quare conuenienter talis dispensatio fieri potuit in primitiua ecclesia: quia scilicet in nomine Christi tota trinitas intelligitur. Et ideo seruabatur ad minus integritate intelligibili, forma, quam Christus tradidit in euangelio.

AD TERTIVM dicendum, quod Nicolaus Papa dictum suum confirmat ex duobus præmissis. Et ideo eius responsio patet, ex primis duobus solutionibus.

ARTICVLVS VII.

Vtrum immersio in aqua, sit de necessitate baptismi.

AD SEPTIMUM sic proceditur. Videtur, quod immersio in aqua sit de necessitate baptismi: ut enim dicitur Ephes. quarto, una fides, unum baptismus: sed apud multos communis modus baptizandi est per immersionem. ergo uidetur quod non possit esse baptismus sine immersione.

¶ 2 Præter Apostolus dicit Romano. 6. Quicumque baptizati sumus in Christo Iesu, in morte ipsius baptizati sumus: consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem: sed hoc fit per immersionem. dicit enim Chrysost. * super illud Ioan. 3. Nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritu sancto, &c. Sicut in quodam sepulchro in aqua submergentibus nobis capita uetus homo sepelitur, & submersus deorsum occulat, deinde nouus rursus ascendit. ergo uidetur quod immersio sit de necessitate baptismi.

¶ 3 Præter. Si sine immersione totius corporis posset fieri baptismus, sequeretur quod pari ratione sufficeret, qualibet parte aqua perfundi: sed hoc uerum inconueniens: quia originale peccatum, contra quod precipue datur baptismus, non est in una tantum corporis parte. ergo uidetur

Tertia S. Thomæ.

etor uero conuictina ut hic patet, ille non idem de utraque questione iudicium habet, ille idem sentit de utraque eadem ratione: puta quia Christus nomen unius personæ est: & propterea non directe in litera respondit quaesito, puta baptismus in nomine Christi non potest dari, sed uniuersalem negatiuam pro responsione dedit, scilicet non potest baptismus dari omisso quocumque ad plenam inuocationem trinitatis requisito.

Super questio sexagesima sexta articulum septimum.

IN titulo sumitur immersio, ut distinguitur contra asperisionem & effusionem.

In corpore una conclusio est. Immersio non est de necessitate baptismi. Probatur: Ablutio corporis fieri potest per aquam, non solum per modum immersionis, sed et per modum asperisionis uel effusionis. ergo immersio non est de necessitate baptismi. Probatur consequentia: quia in baptismo assumitur aqua ad ablutionem corporis, quod probatur quia significat sic ablutionem iteriorem a peccatis. Processum cum multis auctoritatibus & adiunctis ad bonitatem doctrinæ, quia satis patet in litera, pertransleo.

Hom. 24. in Ioannē, post mediū to. 1.

4. di. 3. art. 4. q. 1.

Super questio sexagesima sexta articulum septimum.

Tullius clarus. In corpore unica est conclusio: Quicquid dicitur ad inuocationem plenam Trinitatis, tollit integritatem baptismi.

Probatur. Sacramentum habet efficaciam ab institutione Christi; ergo si prætermittatur aliquid eius, quæ Christus instituit circa sacramentum, tollitur efficaciam eius. ergo si prætermittatur plena inuocatio trinitatis in optimo, tollitur integritas baptismi.

Et probatur hæc ultima conclusio, quia Christus instituit baptismum in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti. Unde excludit Auctor responsionem dicentem, quod sufficit inuocare trinitatem implicite, uel quia in inuocatione unius personæ includitur alia, uel quia reuera fide interiori inuocantur omnes personæ, quamuis totaliter non explicentur omnes. Contra hanc responsionem arguit

Auctor, quia sacramentum sicut consistit ex materia sensibili, ita debet consistere ex forma sensibili, ac per hoc nec intellectus conuincens in una persona aliam, nec fides recta de omnibus personis supplet defectum formæ sensibilis. Et confirmatur ex baptismo Christi quoniam ibi tres personæ in forma sensibili apparuerunt.

Aduerte hic, hæc Auctoris uerba dicitur excludere rationes impetras ex 3. c. l. primi Ambrosii de Spiritu sancto, relata a Magistro sententiarum 3. dist. 4.

Aduerte secundo, tractari hic duas questiones tanquam una: altera siquidem questio est an baptismus, in quo omittitur inuocatio alicuius personæ trinitatis, sit uerus. Altera uero questio est, an baptismus celebratus in nomine Christi sit uerus. Et Magister siquidem sententiam separatum eas tractat. Au-

ad. 4. art. 4. q. 2. ad 3. c. 1. Canalic.

Li. 1. c. 1. te meo.

De cons. 4. c. 1. quod dicitur.

Li. 1. de fide. c. 1. quod dicitur.

De cons. 4. c. 1. quod dicitur.

In 1. 2. art. 1. c. 1. quod dicitur.

Archiep.

Et